

Településünkéről

Magyarország Észak – Alföldi Régiójához tartozó Jász – Nagykun – Szolnok megye észak – keleti csücskében, a Tiszafüredi Kistérségben található Tiszaigar települése. A község Tiszafüred Városától délre 8 km távolságra közvetlenül a 34 – es főút mellett helyezkedik el. Szomszédságában található hazánk második legnagyobb állóvize a Tisza – tó, és Magyarországon a legnagyobb és egyben elsőként a világörökség részévé nyilvánított Hortobágyi Nemzeti Park.

Magyarország Észak – Alföldi Régiójához tartozó Jász – Nagykun – Szolnok megye észak – keleti csücskében, a Tiszafüredi Kistérségben található Tiszaigar települése. A

község Tiszafüred Városától délre 8 km távolságra közvetlenül a 34 – es főút mellett helyezkedik el. Szomszédságában található hazánk második legnagyobb állóvize a Tisza – tó, és Magyarországon a legnagyobb és egyben elsőként a világörökség részévé nyilvánított Hortobágyi Nemzeti Park.

Tiszaigar minden bizonnyal korai, már a XIII. század előtt is létező település, mely a honfoglalást követően a Tomaj nemzettség ősi birtokai között szerepelt. 1335 – ben a Losoncziak és az Abádiak osztoznak a falun. A XV. században a Bajoniak, a Sztáraiak, az Abádiak és a Szőlősiek a falu birtokosai, ám zálogbirtokosként a Bessenyei család, illetve bérlőként a Nagylucsei Orbán püspök is ismert. A falu a XIII XV. Század folyamán hol Szabolcs, hol Heves vármegyéhez tartozik. A Széky családról – Széky Pál egri hadnagy révén -, mint birtokosról először az 1590 –es években történik említés. Igar a Szolnoki vár eleste után török fennhatóság alá kerül: 1571-ben 33 házat és templomát jegyezték fel a török adóösszeírók. A XVII. század elején már reformátusok által lakott falut 1659 – ben a tatárok földülják, ám rövidesen újra benépesedik. Az 1680 –as évek közepén a falu lakóit a tatárok ismét elhurcolják, ezt követően egy ideig lakatlan pusztává válik. Határát egy ideig a tiszaszőlősi lakosok használják, később, az 1720-as években Füred pusztájaként tartják számon. Ez idő tájt a kincstáron kívül a Ráday- Darvas család, a szőlősi Elek család is birtokolta. 1734- ben az Újszerzeményi Bizottság döntése értelmében a pusztá háromnegyed része visszakerül a Miskolcon élő Széky családhoz, illetve a velük rokonságban álló Papszász családhoz. A Széky család leszármazottai és rokonai révén később több nemesi család is birtokot szerez Igaron. Közülük érdemes megemlíteni a Dapsy, a

Szemere, a Lipcsey, a Király, az Okolicsányi, a Veresmarty családot.

Igar – pusztát 1743-44 között a Borsod vármegyei Harsány faluból származó, szabad vallásgyakorlásukban háborgatott reformátusok népesítik be. A református vallású lakosok néhány évtizedekig Igaron is vallási zaklatásnak voltak kitéve, végleges templomuk csak 1786-ban, Széky Zsigmond földesúr támogatásával épülhetett fel. Időközben a római katolikusok is letelepedtek a faluban. Trásy János igari római katolikus vallású nemes 1785-ben felépítette az igari római katolikus templomot.

Tiszaigaron az 1870-es években fogalmazódott meg a vasútépítés terve, ám a helyi képviselőtestület nem vállalta a kiépítés költségeit, így a Karcag- Kunmadaras- Tiszafüred közötti vasút végül Tiszaszentimrén át valósult meg.

Ez időtájt a falu népessége lassan gyarapodik: Tiszaigar

lakosszáma 1869 és 1910 között 1309 főről, 1481 főre emelkedik. 1930-ban 1635 ember élt Igaron. 1867 és 1949 közötti időszakban 8 bejegyzett egyesület működött, melyek közül ki kell emelni az 1885-ben alapított Olvasókört, az 1892-ben létrehozott Gazdakört, az 1903-ban alapított Általános Népkört, valamint az önkéntes tűzoltó egyesületet. 1949-ben a falu népessége 1659 főre, 1960-ban pedig 1770 főre emelkedik, majd 1960-tól viszont megindul az elvándorlás, és 1980-ra már 1455 főre mérséklődött. A csökkenés okai között szerepel az is, hogy Tiszaigaron 1970-ben megszűnt az önálló közigazgatás.

Az első fennmaradt írásos emlék alapján településünk 2006. évben ünnepelte fennállásának 750. évfordulóját. A településünk elnevezése a hajdan a község határában folyt Tisza folyóról és az egyik ősi birtokosi család nevéből származik. A történelmi események során a település többször elnéptelenedett, jelenleg az állandó lakosság száma 915 fő. Az elmúlt századokban a lakosság a községben letelepedett földbirtokosoknál szolgált és földmunkát végzett, és ez a mezőgazdasági jelleg a mai napig jellemzi a települést.

A lakosok nagy része jelenleg is a mezőgazdasággal foglalkozik őstermelőként, illetve kisebb vállalkozóként. A településen működik két jelentős mezőgazdasági kft. amelyeknek fő tevékenységi köre a szántóföldi növénytermesztés és az állattenyésztés. Az egyik mezőgazdasági kft. a magyar tarka törzstenyésztéssel rendelkezik, a másik cég pedig hazánk második legnagyobb ősi magyar szürke géncentrumát működteti. Tiszaigar az Alföld egyik legszárazabb foltja közelében helyezkedik el. Az éves középhőmérséklet 10°C , a csapadék 520-530mm, a napsütéses órák száma pedig meghaladja a 2000 órát. A harmadik legnagyobb foglalkoztató Tiszaigar Község Önkormányzata, annak hivatala és az általa fenntartott intézmények.

A falu határát pleisztocén végi és holocénkori üledékek borítják. A pleisztocén végi hordalékkúp –felszín tengerszint feletti magassága 90m –t meghaladó. A terület peremén helyezkedik el a falu.. A magasabb fekvésű területek formálásában a szélnek volt elsődleges jelentősége. Az igari Nagy – tó, az örsi Nagy –tó természetes, az igari határba átnyúló folytatásként – a térség legfiatalabb Tisza meder maradványa. A tó vizét még 100 évvel ezelőtt is hullámozni látták. Mintegy 1000 esztendeje pedig, itt élő Tisza – víz folyhatott.

Tiszaigaron és környékén számos nevezetesség és látnivaló található. A helyi nevezetességek közül legkiemelkedőbb a Széky Péter nagybirtokos által 1867-ben alapított Tiszaigari Arborétum, amely 31 hektáron több száz féle fafajtaival várja a látogatókat. 1867-ben Széky Péter egy 2 hektáros sétakert létesítésével vetette meg, melyet a vidék őshonos fáival telepítette be. A későbbiek során az alapító leszármazottai vették gondjukba a sétakertet, s a fejlesztések eredményeként 1920 táján már mintegy 270-280 féle fa és cserje díszlett az arborétumban. A második világháborút követően leromlott gyűjteményt 1958-tól kezdték fokozatosan védetté nyilvánítani, melyet az 1980 -as évektől egyre erőteljesebb védelem illette meg. Jelenleg mintegy 370-380 féle különleges fát és cserjét számláltak össze.

Az arborétum szomszédságában több száz éves kocsányos tölgy és vadvadkörtefák találhatóak, amelyek a hajdani erdők maradványaként emlékeztetnek a múltra. Egyre fontosabbá válik a településen az idegenforgalom, amelynek egyik jele, hogy falusi vendégházak kerültek kialakításra a kirándulók elszállásolására. A szomszédos települések is számos látnivalóval rendelkeznek, néhány kilométer távolságra található Tiszaörs, mely termásvizes gyógyfürdővel rendelkezik. A közelben helyezkedik el a Hortobágyi Nemzeti Park, ahol számos pusztai programmal, csikós bemutatóval és őshonos állatokkal, növényekkel találkozhat az ide látogató. Tiszafüred a „Tisza-tó fővárosa”, rengeteg természeti értékkel rendelkezik egyben kiváló lehetőséget nyújt csendes pihenésre és horgászatra, valamint színes programjával szórakozási lehetőséget is biztosít a fiatalok és a családok számára

egyaránt. Bízunk benne, hogy e kis információgyűjtés után személyesen is köszönthetjük Önt Tiszaigaron! Kérem, ismerkedjen meg több évszázados múltira visszatekintő községünkkel, tájainkkal, építészeti alkotásainkkal, vendégszeretetünkkel és a község értékeivel.

Üdvözlettel: Szilágyi László
Polgármester